

Förslag från Reglabs medlemmar inför 2024

STRATEGISK PROJEKTLEDNING MED FOKUS PÅ REGIONAL HÅLLBAR UTVECKLING	3
CIVIL BEREDSKAP OCH DET REGIONALA UTVECKLINGSANSVARET	3
ENERGIOMSTÄLLNINGEN, FRÅN ATT SÄGA TILL ATT GÖRA	3
EKONOMISKA INSTITUTIONER SOM VERKTYG FÖR HÅLLBARHET	4
EN JORD FÖR ALLA? STATISTIKMODELLEN EARTH 4ALL	4
AI OCH NYA TEKNOLOGIER– SÄKER OCH SMART ANVÄNDNING I REGIONAL UTVECKLING	5
HUR KAN EN REGION ARBETA EFFEKTIVT OCH PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?.....	6
RUA'S ROLL I RELATION TILL KRIS- OCH BEREDSKAPSFRÅGAN	6
PROCESSLEDARKOMPETENS	6
RUA'S ROLL I RELATION TILL KLIMATANPASSNING	7
DATADRIVEN UTVECKLING, AI.....	7
UTVECKLING AV GEOGRAFISKA INFORMATIONSSYSTEM.....	8
HUR KAN DESIGN THINKING ANVÄNDAS INOM REGIONAL UTVECKLING?	8
DYNAMISK VERKTYGSLÅDA FÖR REGIONAL UTVECKLING I SAMSPEL	9
LOKALERNA I FRAMTIDENS GESTALTADE LIVSMILJÖ	9
SVERIGE SKA UPPRUSTAS	10
REGIONBOKEN OCH DIGITALISERING / STUDIECIRKLAR.....	10
HÅLLBAR ELEKTRIFIERING AV SAMHÄLLET.....	11
INNOVATIONSLEDNING I PRAKTIKEN – FÖR OFFENTLIG SEKTOR.....	11
FRAMTIDEN FÖR SVERIGES URSPRUNGSBEFOLKNING I EN DIGITAL TID	12
METRIC MÄTMODELL - FORTSATT ARBETE.....	12
KOMMUNIKATION FÖR REGIONAL UTVECKLING	12
METODUTVECKLING FÖR DET REGIONALA KOMPETENSFÖRSÖRJNINGSSUPPDRAGET.....	13
STRATEGISK PROJEKTPORTFÖLJ	14
VERKSTAD I ARBETET MED SMART SPECIALISERING	14
ÅTGÄRDER FÖR ÅTERUPPBYGGNAD AV NATURKAPITALET /BIOLOGISK MÅNGFALD - VAD BLIR PÅVERKAN PÅ REGIONERNA?.....	14
CIRKULÄRA TRANSPORTER/CIRKULÄR MOBILITET (INKL. DRÖNARE)	15
AGENDA 2030 I PRAKTIKEN.....	15
NAVIGERA LÄRANDE I KOMPLEXA SYSTEM.....	16
DATA SOM STRATEGISK RESURS	16
SLIPA DINA GEOGRAFISKA GLASÖGON!.....	16
"INTRODUKTIONSPROGRAM" FÖR STRATEGROLLEN/UTVECKLINGSLEDARROLLEN	17

VÅRA GEMENSAMMA SAMHÄLLSUTMANINGAR – VAD KAN VI LÄRA AV ANDRA REGIONER I EU?	18
ATT ANVÄNDA DATA SOM EN STRATEGISK RESURS	18
SOCIAL HÅLLBARHET	19
HÅLLBARHETSINTEGRERING.....	20
FRAMTIDENS HÅLLBARA LIVSMILJÖER.....	20
INOMREGIONALA SKILLNADER UTMANAR SAMMANHÅLLNING, FOLKHÄLSA OCH HÅLLBARHET	21
DET FINNS INGET BRONS	22
AI SOM HJÄLPMEDEL I REGIONAL UTVECKLING – VAD ÄR MÖJLIGT, TILLÅTET, RISKFYLLT ELLER OETISKT? ...	22

Strategisk projektledning med fokus på regional hållbar utveckling

Idé

Att genomföra projektaktiviteter är en bärande del i regionernas arbete med regional hållbar utveckling. Vi samlar regionala aktörer och driver förändring. Projektledning med tydligt fokus på förändringsledning är en kompetens om som är värdeskapande för organisationerna och ger nytta för regionernas utveckling. Med stramare budgetar är det angeläget att höja effektiviteten.

Syfte och övergripande mål

Höja kompetensen och därmed förmågan hos regionerna att på ett systematiskt, effektivt och transparent sätt driva projekt med fokus på regional hållbar utveckling.

Målgrupp

Strategiska handläggare och chefer på regionerna

Kontaktperson

Martin Pahlman, Region Stockholm

Civil beredskap och det regionala utvecklingsansvaret

Idé

Sverige bygger nu upp en ny myndighetsnivå med sex civila beredskapsområden. Olika myndigheter har fått olika ansvar och alla ska samverka med många aktörer.

Regionerna har ansvar dels i det operativa perspektivet kring civil beredskap men även i det strategiska perspektivet utifrån kollektivtrafik, transport- och digital infrastruktur, energi, samhällsplanering, regionala serviceprogram, demokratifrågor etc. Vad innebär de nya strukturerna, nivåerna och perspektiven för det regionala utvecklingsuppdraget? Vad ligger i vårt ansvar som rua?

Syfte och övergripande mål

Skapa kunskap och förståelse för hur beredskapsfrågan påverkar det regionala utvecklingsansvaret samt hur ansvar och relationer ser ut gentemot de nya myndighetsnivån

Målgrupp

Strategier och politiker inom regional utveckling

Kontaktperson

Christian Udin, Region Sörmland

Energiomställningen, från att säga till att göra

Idé

En hållbar energiomställning spelar en central roll för omställningen av andra delar av samhället. Behovet av regional samordning av energiomställningen lyfts återkommande från flera olika aktörer i samhället. Regeringen har gett en Länsstyrelse ett uppdrag om försök kring samordning. Men omställningen behöver ske nu, då måste vi gå från ord till handling, och det med rask takt

Vi tar fram kunskapsunderlag men hur kommer vi vidare? Vad ligger i det regionala utvecklingsansvaret och vad kan och bör regionerna göra, enskilt och tillsammans med andra? Och hur får vi tempo på omställningen.

Syfte och övergripande mål

Skapa kraftsamling för en hållbar energiomställning

Målgrupp

Strateger och chefer inom regional utveckling

Kontaktperson

Olena Kashyna, strateg Samhällsplanering och infrastruktur, Region Sörmland

Ekonomiska institutioner som verktyg för hållbarhet

Idé

Ekonomisk hållbarhet innebär att ekonomiska resurser behöver användas för att främja en utveckling i ett ekologiskt och socialt hänseende. Här ryms många frågor som vi tillsammans kan behöva diskutera:

Vilka olika tillvägagångssätt finns för att konkretisera detta? Hur styr vi mot hållbarhet genom budget? Hur kan de offentliga aktörernas budgetar användas för att utveckla samhället på ett hållbart sätt?

Agenda 2030 samordnaren har lanserat en ekonomisk färdplan - vad betyder den för oss som ruu? Vilka metoder finns för att värdera konsekvenser ur social och ekologiskt hänseende och kan metoderna användas på regional nivå?

Syfte och övergripande mål

Höjd kunskapsnivå om vad ekonomisk hållbarhet kan innebära i praktiken, och vilka svårigheter som kan uppstå vid konkretiseringar och avvägningar.

Målgrupp

Strateger och chefer inom regional utveckling, ekonomistaber inom organisationerna.

Kontaktperson

Tove Eliasson, analytiker Strategi och analys, Region Sörmland

En jord för alla? Statistikmodellen Earth 4all

Idé

Kan vi hitta ett sätt att beskriva på regional nivå vad som krävs för att vi ska hålla oss inom naturens ramar?

Med datormodellering som stöd har ledande forskare och ekonomer från hela världen presenterat fem vändpunkter som skulle möjliggöra välstånd för alla på jorden under en generation. En möjlighet för att designa vårt ekonomiska system så att det fungerar både för människor och miljö.

Earth4All-modellen använder scenarier för att visa hur olika policys sannolikt kommer att påverka människors välbefinnande, samhällen och ekosystem på kort och lång sikt. Den kan användas för att svara på frågor som: vad händer om samhällen antar en politik för att omfördela välstånd mer rättvist? Eller, vad händer med jorden om fler människor äter hälsosam kost?

Syfte och övergripande mål

Ett lärpas där vi får bekanta oss med Earth4Allmodellen och undersöka om/hur den kan användas för att beskriva vårt handlingsutrymme på regional nivå.

Målgrupp

Strateger och analytiker inom regional utveckling

Kontaktperson

Anna Svedlund, strateg, strategi och analys, Region Sörmland

AI och nya teknologier– säker och smart användning i regional utveckling

Idé

Fortsättning på den studiecirkel om AI som varit. AI och andra maskininlärningsteknologier är här för att stanna, det är ett tekniksprång som vi behöver förstå. Hur kan regionorganisationer hantera och på ett säkert sätt nyttja AI och andra teknologier i en snabb utveckling? Teknikspaning om vad som händer nu och framåt men också stöd i att se möjligheter och inte minst utmaningar / farhågor för vårt eget arbete inom regional utveckling, varvat med konkreta exempel från vardagen som visar på bra och dålig användning och vad som behöver beaktas för en långsiktig säker användning. Om möjligt att göra det än mer inlärningsbetonat genom att deltagare tar med sig konkreta case från organisationen att arbeta med under lärpassets gång.

Syfte och övergripande mål

Syftet är att skapa medvetenhet om de nya teknologier som kommer och att förstå hur vi som RUA ansvarsfullt kan förhålla oss till dessa och använda de internt på ett bra sätt. Övergripande mål är ökad kunskap om AI och andra teknologier för intern användning.

Målgrupp

Tjänstepersoner RUA

Kontaktperson

Pernilla Conley: pernilla.conley.petterson@regionvastmanland.se, Region Västmanland

Ann-Margreth Hammar: ann-margreth.hammar@regionvastmanland.se, Region Västmanland

Hur kan en region arbeta effektivt och på ett ändamålsenligt sätt?

Idé

Då regioner har ett väldigt brett uppdrag och olika sakområden som vi ska verka inom kan det ibland uppstå "stuprör" inom våra egna organisationer, vilket i sig kan leda till ineffektivitet, att det drar tid, ekonomiska- och energiresurser. 2019 bildades de sista regionerna, vad är alla regioners erfarenhet av det regionala uppdraget idag och vad säger organisationsforskningen?

Syfte och övergripande mål

Att få lyssna på goda exempel och lära av varandra.

Målgrupp

Tjänstepersoner RUA

Kontaktperson

Maria Rainitz: maria.reinitz@regionvastmanland.se, Region Västmanland

RUA's roll i relation till kris- och beredskapsfrågan

Idé

Till följd av försämrat säkerhetsläge (inkluderat cyberattacker) och ökad förekomst av extremväder har omvärldsvillkoren för samhällsutveckling förändrats. Hur påverkar det uppdraget som regionalt utvecklingsansvariga och förutsättningarna för regional utveckling.

Syfte och övergripande mål

Fortsatt kompetenta och relevanta organisationer genom ökad förståelse för och kunskap om det förändrade omvärldsläget.

Målgrupp

Regionalt utvecklingsansvariga

Kontaktperson

Karin Wallin, Region Örebro län

Processledarkompetens

Idé

Att verka i en organisation med uppdraget att samordna och leda det regionala utvecklingsarbetet har sina utmaningar. Ett exempel på det är att leda utan att styra. Ett annat kan vara att få många att samverka i en gemensam riktning utan att det alltid finns "extern finansiering". En kompetenssatsning där vi hjälps åt att rusta utvecklingsledare, strateger med kunskap och tidigare vunna erfarenheter. Möjlighet att lära sig hantverket att leda/samordna regionala utvecklingsprocesser.

Syfte och övergripande mål

Rusta utvecklingsledarna/strateger i deras uppdrag som mycket handlar om att leda processer i komplexa sammanhang.

Målgrupp

Utvecklingsledare i regionala uppdrag.

Kontaktperson

Ingmar Ångman, Region Örebro län

RUA's roll i relation till klimatanpassning

Idé

Sommens inledande torra period och därefter period av stora nederbörds mängder ökar trycket på arbetet med att klimatanpassa vårt samhälle. Men när kommuner och regioner står inför ekonomiska utmaningar kan detta arbete ha svårt att få gehör hos alla. Inte minst i mindre kommuner. Vilken roll skulle regionalt utvecklingsansvariga kunna ta i arbetet med klimatanpassning och vad gör vi i våra egna organisationer ?

Syfte och övergripande mål

Skapa förståelse och höja kunskapen kring klimatanpassning. Hur påverkas det regionala utvecklingsuppdraget av ett allt större tryck på klimatanpassning ? Och vad kan vi själva behöva göra i vår RUA roll ?

Målgrupp

Samhällsplanerare, energi och klimatstrategier, miljöstrategier, hållbarhetsstrategier

Kontaktperson

Therese Hjelseth, Region Örebro län

Datadriven utveckling, AI

Idé

Att växla upp Reglabs studiecirkel om AI till ett läroprojekt. Utvecklingen av AI-lösningar går mycket fort inom olika sektorer och det är ibland svårt att hänga med i utvecklingen av olika AI drivna verktyg. Det är också ibland svårt att se de möjligheter som nya typer av verktyg kommer att ge på längre sikt. Eftersom utvecklingen sker i olika branscher och innefattar olika typer av verksamheter så blir navigeringen och omvärldsbevakningen central för att försöka hänga med. Det gäller att från hur personal inom regionen kan använda olika verktyg som underlättar vardagen till hela system som påverkar hela organisationer (t.ex. AI-bedömning av klienter inom socialtjänst) Det handlar om att undersöka hur denna AI kommer påverka de regionala utvecklingsfrågorna. Utbildning skulle kunna fokusera kring att öka kompetensen och kunskap hos de regionalt utvecklingsansvariga kring dessa frågor.

Syfte och övergripande mål

Att ge en bred kunskap kring var AI-utvecklingen står idag, vilka branscher som ligger i framkant och vilka långsiktiga möjligheter det kommer att ge kopplat till det regionala utvecklingsansvaret.

Målgrupp

Regionalt utvecklingsansvariga

Kontaktperson

Kristina Eklöf, Region Örebro län

Utveckling av Geografiska informationssystem

Idé

Utvecklingen av Geografiska informationssystem (GIS) går fort och allt mer data går att geokoda och därmed få fram olika typer av kartor. GIS har under många år varit en viktig del i det regionala utvecklingsarbetet inte minst inom områden som infrastruktur och samhällsplanering. Men under senare år har också de mer sociala värdena kommit in som en viktig del i analyserna och det sker en utveckling kring dessa typer av kartor (t.ex. för att planera sjukvård och folkhälsoinsatser). Ett lärprojekt kring detta tema kunde till exempel ta upp analysmetoder och bra exempel kring hur man kan arbeta med GIS på ett bättre sätt gällande olika frågor som ligger utanför de mer traditionella GIS-frågorna. Vad är möjligt att göra och hur kan man skapa bra analyser av dessa typer av data.

Syfte och övergripande mål

Att ge kunskap kring hur GIS kan användas som ett kraftfullt beslutsstöd och analysverktyg gällande olika typer av regionala utvecklingsfrågor.

Målgrupp

Regionalt utvecklingsansvariga

Kontaktperson

Anders Trumberg, Region Örebro län

Hur kan design thinking användas inom regional utveckling?

Idé

Design thinking brukar definieras som ett sätt att lösa problem som tar avstamp i användares behov. Det kan exempelvis användas för att definiera utmaningar och förbättringsområden. En utgångspunkt är ofta att skapa en gemensam förståelse för problemet och därefter via ett adaptivt förhållningssätt hitta lösningar.

Syfte och övergripande mål

Hur kan vi använda design thinking inom det regionala utvecklingsuppdraget för att ta oss an våra utmaningar och genomföra vårt uppdrag och få dom att samspela?

Målgrupp

Personer som arbetar med regional utveckling inom olika sakområden och vill lära sig mer om hur man kan använda design thinking i t.ex. processer, strategier och för att involvera nya målgrupper.

Kontaktperson

Carola Medelid, Region Norrbotten

Dynamisk verktygslåda för regional utveckling i samspel

Idé

Hur orkestrerar vi och använder olika verktyg kreativt inom regional utveckling så att de samspelar och utgår från verkliga behov. Många regioner har tagit fram arbetsätt, metoder och verktyg kopplat till genomförandet av det regionala utvecklingsuppdraget. Lärprojektet föreslås utgå från konkreta exempel där man brutit mark mellan stuprören och utgått från regionala behov och förutsättningar.

Syfte och övergripande mål

Konkretisera och dela kreativa exempel på orkestrering där man brutit mark mellan stuprören och utgått från regionala behov och förutsättningar.

Målgrupp

Personer som arbetar med regional utveckling.

Kontaktperson

Carola Medelid, Region Norrbotten

Lokalerna i framtidens gestaltade livsmiljö

Idé

Det är stora skillnader mellan norra och södra Sverige. landets södra delar pågår en omstrukturering där existerande lokaler får nya funktioner, vilket även följs och beforskas genom ett större doktorandprojekt med kopplingar till såväl RISE som bygg- och fastighetsbranschen. I norra Sverige inventeras visserligen tomma lokaler och ödehus, men den stora samhällsomvandlingen gör att vi står inför ett extremt stort behov av att bygga nytt vilket länkar till arbetet med framtidens gestaltande livsmiljöer och arbetet inom Artic Design Center. Hur tänker vi idag smart, flexibelt och hållbart i arbetet med lokal- och bostadsförsörjning för att säkra ett cirkulärt och hållbart arbete även i framtiden, vilka lärdomar kan norra Sverige dra av den omstrukturering södra Sverige genomgår idag i framställandet av framtidens lokaler och vilken roll har regionerna i detta arbete? Hur påverkar vidare nya EU-krav på bostäders energiprestanda och andra regelverk vad som är möjligt, och med vilket mandat kan regionerna bedriva ett framgångsrikt påverkansarbete?

Syfte och övergripande mål

Syftet med lärprojektet är att stärka regionernas kapacitet att bidra till hållbart nyttjande och byggan de av bostäder och lokaler.

Målgrupp

Målgruppen är regionala utvecklare som arbetar inom samhällsplanering och gestaltad livsmiljö

Kontaktperson

Carola Vallgren, carola.vallgren@regionvasterbotten.se. Region Västerbotten

Sverige ska upprustas

Idé

Sverige ska upprustas både militärt och vi ska öka den civila beredskapen för kriser och krig. Det finns många frågor att diskutera. Vad betyder ett kommande NATO-medlemskap för Sverige, kommuner och regioner? Hur stärker vi livsmedelsberedskapen? Vilka uppdrag har kommunerna och hur kan vi som regionalt utvecklingsansvariga stötta dem? Tankar finns bland annat om att biblioteken ska vara en del av totalförsvaret och bidra till säker och korrekt information i och skydda Sveriges invånare från falsk information från främmande makt. Sveriges invånare, företag och myndigheter står inför en ny verklighet.

Syfte och övergripande mål

Syftet med läroprojektet/seminarieserien/studiecirkeln är att öka regionernas kapacitet att bidra till en ökad beredskap för kriser och ytterst krig.

Målgrupp

Regionala utvecklare och chefer inom regional utveckling, men även andra funktioner som beredskapsansvariga i regionen kan vara målgrupp

Kontaktperson

Lena Friborg, lena.friborg@regionvasterbotten.se. Region Västerbotten

Regionboken och digitalisering / Studiecirklar

Idé

Man skulle kunna ha föreläsning/diskussion kring "vad innebär det regionala utvecklingsuppdraget i en digital tid" att sätta det arbete vi ska göra och värde vi ska skapa i det sammanhanget. Vad innebär det för förväntningar på oss i våra arbetssätt, eller om vi ska utföra vårt uppdrag på ett annat vis, hur skapar vi knytpunkter & samordning, vilka förmågor vi ska stärka mm.

Exempel på frågeställningar:

-Efter utvecklingen av skolplattformen i Stockholm t.ex som var i grundet ett gott initiativ, så kan vi inte trots att det gick i stöpet sluta med digitala satsningar. Men. Ska de göras statligt, regionalt eller kommunalt?

-Ska varje kommun sköta alla digitala säkerhetsfrågor själva? Vad är regionernas ansvar? Vad är statens ansvar?

-Det digitala statliga ID:et som är på gång. Hur kommer det fungera och stärka arbetet kring digitaliserad regional utveckling?

-Olika grupper för att det är olika startsträckor till vad man vet om en Regions uppdrag VS en kommuns uppdrag.

Syfte och övergripande mål

Målgrupp

Studiecirkel för NYANSTÄLLDA Regionala utvecklare / En vinkling

Studiecirkel för DE SOM JOBBAT LÄNGE med Regional utveckling / En annan vinkling

Kontaktperson

Jenny Ferry, Region Västerbotten

Hållbar elektrifiering av samhället

Idé

Sverige ska elektrifieras. Många vill bygga vindkraft och koppla på vätgasproduktion. Batterifabriker byggs runt om landet. Transportsektorn ska elektrifieras genom batteridrift, kanske vätgas och vart tog tankarna om elvägar vägen?

Vi behöver skapa en smart, hållbar och cirkulär elektrifiering av samhället. Hur ska vi tänka och planera och med vilka verktyg kan regionerna styra mot en långsiktig hållbarhet?

Syfte och övergripande mål

Ett läroprojekt med syftet att stärka regionernas kapacitet att styra mot ett hållbart energisystem.

Målgrupp

Regionala utvecklare som arbetar med energifrågan.

Kontaktperson

Bengt Strömngren, bengt.stromgren@regionvasterbotten.se. Region Västerbotten

Innovationsledning i praktiken – för offentlig sektor

Idé

ISO certifiering för Innovationsledare är för att jobba med innovationsledning inom ett företag, inte för att vara innovationsledare i en offentlig organisation.

Bryta i denna fråga hur de som orkestrerar offentliga system till förnyelse hur ska de utbilda och certifiera sig?

Vi skulle kunna hålla ett pass, men inte säkert ha ett svar på hur man löser frågan men att spåret är viktigt.

Syfte och övergripande mål

Målgrupp

Kontaktperson

Jenny Ferry Region Västerbotten, Jörgen Nieman Region Västerbotten, Amplify AB Magnus, Håkan Ozan Novelty Quest AB. Region Västerbotten

Framtiden för Sveriges ursprungsbefolkning i en digital tid

Idé

Lärprojekt om målkonflikter. Sapmi digitaliseras också. Hur påverkar det Sapmi och ursprungsbefolkningens position i det framtida samhället?

Syfte och övergripande mål

Målgrupp

Regionala utvecklare, jämställdhetsstrateger, strateger som jobbar med industri och infrastrukturella frågor, digitaliseringsstrateger, miljöstrateger

Kontaktperson

Sara Pejok, Region Västerbotten

METRIC mätmodell - fortsatt arbete

Idé

2024: Region Västerbotten, Reglab, Vinnova och TVV är med när 5 regioner mäter ihop. På årskonferensen i Jönköping presentera detta 2024 i februari var man befinner sig och dela lärande.

2024: Föreslår sedan att ett lärprojekt 2024 efter årskonferensen för alla regioner så att de kan alla testa METRIC 2026.

Slutet 2024 + början 2025 skulle bli ett år då regioner får slipa på sina indikatorer och förankring

Syfte och övergripande mål

2026 mätas hela Sverige är en vision, så REGLAB Innovationsindex blir möjligen detta istället.

Målgrupp

Regionala Utvecklare som jobbar med att följa upp kapacitet för innovation i regionen.

Kontaktperson

Jenny Ferry, jenny.ferry@regionvasterbotten. Region Västerbotten

Kommunikation för regional utveckling

Idé

Regional utveckling är ett komplext politikområde som omfattar många aktörer från olika sakområden, samhällssektorer och organisationer, och som ytterst har sina viktigaste mottagare i

medborgarna. Samhandling är ett nyckelord – det handlar om att få olika aktörer, med olika uppdrag och utgångspunkter att arbeta tillsammans i en gemensam riktning. För att åstadkomma detta är kommunikation a och o. I kommunikationsarbetet ska många olika perspektiv och intressen beaktas. Det handlar bland annat om att kommunicera problembilder, analyser, visioner, mål och strategier inom och mellan aktörerna på olika nivåer. En viktig fråga är också hur det regionala utvecklingsarbetet ska kommuniceras (begripliggöras/förenklas) i relation till hälso- och sjukvården.

Syfte och övergripande mål

Att öka lärandet såväl inom som mellan regionerna om hur kommunikation kan användas för att ge kraft i det regionala utvecklingsarbetet. Att deltagarna dels får en ökad förståelse för den komplexitet som finns i det regionala utvecklingsuppdraget, och dels att de får fler/nya verktyg att använda i sin yrkesroll.

Målgrupp

Förslagsvis kommunikatörer, kommunikationsstrateger, men även strateger på förvaltningen.

Kontaktperson

Linnéa Hassis, RUS-strateg, Region Dalarna

Metodutveckling för det regionala kompetensförsörjningsuppdraget

Idé

I det regionala utvecklingsuppdraget har kompetensförsörjningsuppdraget och dimensionering av gymnasieutbudet blivit en större del. Utöver det bredare uppdraget att samordna och koordinera kompetensförsörjningsarbetet ingår sedan något år att bedöma regionens kompetensbehov inom privat och offentlig sektor på både kort och lång sikt. Det finns stora förväntningar på regionerna från samverkansparter, kommuner och politik som ibland är svåra att möta. Utmaningen förstärks av att många regioner och allt fler branscher har en allt större kompetensbrist. Ett läroprojekt kan underlätta ett helhetstänk för kompetensförsörjningsarbetet, t ex genom att minska stuprören och minska det "glapp" som ibland finns mellan t ex näringslivsutvecklings- och kompetensförsörjningsarbetet.

Syfte och övergripande mål

Syftet med läroprojektet är att öka lärandet såväl inom som mellan regionerna om hur det regionala kompetensförsörjningsuppdraget kan tydliggöras och hur regionerna kan hitta gemensamma strategier och verktyg i arbetet.

Målet med läroprojektet är att deltagarna dels får medverka till ökat kunskapsutbyte mellan regionerna och att deltagarna fler/nya verktyg att använda i det regionala kompetensförsörjningsarbetet.

Målgrupp

kompetensförsörjningsstrateger och chefer inom området (men också andra deltagare kan vara aktuella)

Kontaktperson

Jonny Gahnshag, enhetschef, Näringslivsenheten. Region Dalarna

Strategisk projektportfölj

Idé

Hur kan vi jobba strategiskt med projekt givet att vi är styrda av tillgänglig finansiering, samverkansparter mm. Hur bygger man en strategisk projektportfölj? Hur hittar vi en bra balans mellan projekt och ordinarie verksamhet?

Syfte och övergripande mål

Få ut så mycket effekt som möjligt av de projekt som vi driver inom ramen för regional utveckling.

Målgrupp

Regionala utvecklare, och indirekt de aktörer som vi driver projekten för (effektivare och smartare arbete)

Kontaktperson

Elin Nirjens, elin.nirjens@regionjh.se. Region Jämtland Härjedalen

Verkstad i arbetet med Smart specialisering

Idé

Hur lyckas vi med arbetet, framgångsfaktorer och fallgropar. Vad ser vi framåt? Hur kommer arbetet utvecklas?

Syfte och övergripande mål

Utveckla våra interna arbetssätt för större genomslagskraft av arbetet med Smart spec

Målgrupp

Alla som är inblandade i arbetet med smart specialisering

Kontaktperson

Elin Nirjens elin.nirjens@regionjh.se. Region Jämtland Härjedalen

Åtgärder för återuppbyggnad av naturkapitalet /biologisk mångfald - Vad blir påverkan på regionerna?

Idé

Det kommer en hel del EU-krav med koppling till miljömässig hållbarhet. Vad kommer de att innebära för vår region framåt? Hur kommer kraven att påverka vårt näringsliv? Hur kan vi jobba aktivt och förebyggande med frågan? Kan vi utforma företagsstöd för återuppbyggnad av naturkapital/biologisk mångfald med direkt koppling till ett företags verksamhet/värdekedja?

Syfte och övergripande mål

Öka kunskapen. Kunna visa och plocka upp goda exempel som vi kan föra vidare till vårt näringsliv. Bidra till återuppbyggnad av naturkapitalet, samtidigt som vi stärker näringslivets konkurrenskraft.

Målgrupp

Regionala utvecklare. Indirekt Företag och offentlig sektor

Kontaktperson

Kim Strömmer kim.strommer@regionjh.se. Region Jämtland Härjedalen

Cirkulära transporter/cirkulär mobilitet (inkl. drönare)

Idé

Kan handla om att dela på mobilitetslösningar, samordna och optimera. Få fram innovativa lösningar inom området. Vi kan testa småskaligt, men hur växlas det upp? Kommer också in på AI & fossilfrihet.

Syfte och övergripande mål

Erfarenhetsutbyte och samarbete mellan regioner. Öka kunskaper som vi kan föra vidare till vårt näringsliv.

Målgrupp

Regionala utvecklare. Indirekt Företag och offentlig sektor

Kontaktperson

Kim Strömmer kim.strommer@regionjh.se. Region Jämtland Härjedalen

Agenda 2030 i praktiken

Idé

Hur arbetar vi framgångsrikt för att nå målen i Agenda 2030?

Tanke kring struktur: Agenda 2030 som huvudrubrik, men fokus ligger på det praktiska genomförandet av enskilda mål/teman. Lämpligen en kombination av områden där det finns goda erfarenheter och sådana som innehåller delade utmaningar som vinner på ett gemensamt engagemang. Några förslag; Markanvändning, Biologisk mångfald, Regenerativitet, Utvinning av råvaror, Infrastruktur, Kompetensförsörjning, Digitalisering, Omvärlds/framtidsbevakning – påverkan av kommande EU-lagstiftning.

Syfte och övergripande mål

Hur integrerar vi arbetet för att nå SDG-målen i våra ordinarie uppdrag? Hur kan vi jobba agilt med en tydlig riktning? Vilka goda exempel finns? Hur lär vi av varandra, både inom och utom vår egen organisation?

Målgrupp

Utmaningen delas av alla i Reglab (och alla som påverkas av omställningsprocess).

Kontaktperson

Maja Blomqvist maja.blomqvist@regionjh.se. Region Jämtland Härjedalen

Navigera lärande i komplexa system

Idé

Hur kan vi bygga in ett kontinuerligt, lyhört lärande i våra organisationer?

Syfte och övergripande mål

Bli bättre på att inhämta och omsätta kunskaper och erfarenheter i framåtriktad handling. Vilka goda exempel finns? Hur lär vi bäst av varandra, både inom och utom vår egen organisation? Bidrar till att bygga upp en lärande organisation och nödvändigt för att nå både regionala och nationella mål, t.ex inom klimat, demokrati, folkhälsa.

Målgrupp

Utmaningen delas av alla i Reglab (och alla som påverkas av omställningsprocess)

Kontaktperson

Maja Blomqvist maja.blomqvist@regionjh.se. Region Jämtland Härjedalen

Data som strategisk resurs

Idé

Vi har EU förordningar, svenska lagkrav och strategier att förhålla oss till (EUs data act, Data governance act, Interoperability act, AI act och EUs dataområden, Svenska öppna datalagen och informationsplikt samt Sveriges datastrategi).

Syfte och övergripande mål

Vi skulle behöva mer samordnat stöd samt resurser för att på ett smart och effektivt sätt kunna; följa lagen, ta beslut baserade på aktuell information, jobba smartare med intern effektivisering, generera ökad kunskap om och tillgång till data, ökad datakvalitet, minskad uppgiftslämnarvärden, möjlighet att använda AI, IoT mfl teknikområden som lösning på samhällsutmaningar. Det ger även samhällsnytta då datan kan användas för forskning, ökad transparens – demokrati, innovation.

Målgrupp

Internt i Regionens organisation, men även extern för kommuner, universitet/högskola och andra samhällsaktörer – samt såklart invånaren i det långa loppet.

Kontaktperson

Amelie Rahbek amelie.rahbek@regionjh.se. Region Jämtland Härjedalen

Slipa dina geografiska glasögon!

Idé

Deltagarna får en fördjupad förståelse och verktyg för att stärka territoriella perspektiv i det regionala utvecklingsarbetet. Exempel:

- Mer kunskap om territoriellt perspektiv på policynivå (med internationella utblickar, t ex genom ESPON)

- Erfarenhetsutbyte kring hur territoriella perspektiv får betydelse i praktiken (exempel från regioner samt exvis bjuda in Analysnätverk för regional utveckling)
- Möjlighet att testa konkreta verktyg: Metodstöd för livskraftiga landsbygder

Syfte och övergripande mål

Syftet är att öka kunskaper och förmåga hos regionalt utvecklingsansvariga om vad ett territoriellt perspektiv innebär på såväl policynivå som i praktiken. Begreppet ”territoriella perspektiv” är centralt i Nationella strategin för hållbar regional utveckling och regionerna redovisar årligen sitt arbete utifrån strategin. Tillväxtverkets sammanställning Regionalt utvecklingsarbete 2022 noterar att det finns flera exempel på att regionerna utvecklar arbetssätt för att förhålla sig till det territoriella perspektivet. Under läroprojektet tar vi del av sådana exempel.

Förväntat resultat: Ökad kunskap och stärkt förmåga hos regionalt utvecklingsansvariga att arbeta med ett territoriellt perspektiv i praktiken och därigenom bidra till stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet. Syftet är att det ska leda till mer ändamålsenliga insatser som tar hänsyn till platsers olika förutsättningar. 65 procent av delmålen i Agenda 2030 bedöms vara direkt eller indirekt beroende av arbetet på lokal och regional nivå. Förmågan att definiera och prioritera insatser utifrån platsbaserade förutsättningar är avgörande för hur framgångsrikt arbetet blir.

Målgrupp

Strateger, analytiker, beslutsfattare och andra som jobbar med regional utveckling och landsbygdsutveckling

Kontaktperson

Carin Persson och Evelina Selander, carin.persson@tillvaxtverket.se och evelina.selander@tillvaxtverket.se. Tillväxtverket

”Introduktionsprogram” för strategrollen/utvecklingsledarrollen

Idé

Att leda, samordna och följa upp regionalt utvecklingsarbete och att jobba i en organisation som har det regionala utvecklingsansvaret är utmanande. Rollen som strateg eller utvecklingsledare innebär ofta att man har en ämnesspecifik kunskapsbas och/eller tidigare uppdrag utifrån vilken man grundar mycket av sitt yrkesmässiga anspråk. Samtidigt förväntas man kunna agera inom den sektorsövergripande utvecklingspolitiken med en logik som bland annat innefattar att kunna leda utan att styra, samordna där det ofta inte finns givna resurser samt att följa upp resultat av direkta såväl som indirekta insatser.

Syfte och övergripande mål

Se över existerande underlag som finns inom ramen för Reglab för att skapa ett ”introduktionsprogram” för nya/nygamla medarbetaren. Kan vara ett digitalt underlag.

Målet bör vara att ge strateger/utvecklingsledare möjlighet till en introduktion till det regionala uppdraget, historien och grundstenarna i det (leda, samordna och följa upp regionalt utvecklingsarbete). Målet kan också innefatta möjligheten att utbyta erfarenheter och kunskaper om hur man jobbar med uppföljning av insatser samt av hur man följer upp och rapporterar i relation till

den styrning och de verktyg som finns idag (inte minst villkorsbeslut och återrapporteringsmallar) samt hur det relaterar till den egna organisationens rutiner och stöd.

Målgrupp

Nya medarbetare inom det regionala uppdraget.

Kontaktperson

Lina Holmgren, Region Gotland

Våra gemensamma samhällsutmaningar – vad kan vi lära av andra regioner i EU?

Idé

Digital lärserie (fyra fristående tillfällen) på engelska och svenska. Lärande exempel från andra EU-länder lyfts i relation till de fyra strategiska områdena (likvärdiga möjligheter, kompetensförsörjning, innovation och förnyelse, tillgänglighet) i Sveriges nationella strategi för hållbar regional utveckling. Föreläsare/inspiratörer talar engelska och ordlista bifogas vid varje tillfälle. Gruppdiskussioner på svenska.

Syfte och övergripande mål

kompetensutveckling (såväl språklig som innehållsmässig) för stärkt flernivåsamarbete, inte minst med tanke på val till Europaparlamentet juni 2024.

Målgrupp

Tjänstepersoner i svenska regioner, förtroendevalda (inkl. politiska sekreterare).

Kontaktperson

Michael Johnsson, Region Skånes Brysselkontor och Sven Kastö, Småland, Blekinge och Hallands Brysselkontor. Region Skåne.

Att använda data som en strategisk resurs

Idé

Data som strategisk resurs.

EU förordningar, svenska lagkrav och strategier att förhålla oss till

- EUs data act, Data governance act, Interoperability act, AI act och EUs dataområden.
- Svenska öppna datalagen och informationsplikt
- Sveriges datastrategi

Vad behöver regionerna?

- Öppen informationskultur: Så öppet som möjligt, så stängt som nödvändigt
- Öppen kultur med invånarperspektiv: Öva på mer utifrån och in istället för tvärtom
- Kunskap om Datadriven utveckling
- Fokus på och möjlighet till Informationsdrivet beslutsfattande

- Förenkla uppgiftslämnarbördan med automatiskt digitalt informationsutbyte

Vad krävs?

- Ledarskap i en datadriven organisation
- Informationsförvaltning i en datadriven organisation
- Datadelningsrutin
- Metoder för säkerhetsklassning av information
- Metoder för klassning av system som delar data
- Enhetligt språkbruk
- Metoder för att dela data och hantera förändringar
- Upphandlingsstöd, implementerade rekommendationer från Digg för att handla upp data och system
- Kunskap om hur kan vi tillgodogöra oss nya möjligheter: AI, IoT, automatisering m.m.

Syfte och övergripande mål

Inre nytta:

Följa lagen, beslut baserade på aktuell information, intern effektivisering, ordning och reda, ökad kunskap om och tillgång till data, ökad datakvalitet, minskad uppgiftslämnar börda, möjlighet att använda AI, IoT mfl teknikområden som lösning på samhällsutmaningar, främst krokodilgapet (det demografiska gapet).

Yttre nytta:

Samhällsnytta, data för forskning, transparens, demokrati, krisberedskap och innovation

Målgrupp

Verksamhetsutvecklare/Tjänsteutvecklare, Informationsägare och -förvaltare, Chefer, Systemansvariga/IT, Upphandlare

Kontaktperson

Anna Gillquist och Jenny Rassmus. Region Skåne

Social hållbarhet

Idé

I dagsläget saknas en gemensam, vedertagen definition av "social hållbarhet". Det leder till olika sätt att arbeta med området, riskerar att det blir den hållbarhetsdimensionen som inte prioriteras då det är oklart vem som egentligen bör ansvara för arbetet liksom att det är väldigt olika kompetenser som tar sig an området. Det skulle kunna vara en styrka men då arbetet är mycket fragmenterat blir det istället många (bra) lösningar på egen kammare. Inom detta projekt skulle jag därför vilja kraftsamla för social hållbarhet och nyttja Reglabs forum för att stärka kapaciteten hos de som arbetar med dessa frågor och de som borde göra det. Satsningen ska därför omfatta en begreppsdiskussion, workshop för samsyn om innebörd av social hållbarhet, workshop för att diskutera ramverk för uppföljning med mera.

Syfte och övergripande mål

Målgrupp

Utvecklingsstrategier, de som ansvarar för hållbarhetsfrågor inom verksamheten/organisationen, gärna de som traditionellt arbetar med miljö/ekonomi för att vidga perspektiven, miljöstrategier, folkhälsostrategier, näringslivsutvecklare, med flera.

Kontaktperson

Hannah Bauer Burton, hannah.bauerburton@skane.se. Region Skåne

Hållbarhetsintegrering

Idé

Att omsätta Agenda 2030 och hållbar utveckling står i fokus för många av våra organisationer och ska såklart göra det, men just hur vi arbetar med att integrera hållbarhet i våra strategier och processer på ett holistiskt sätt är inte lika ofta på agendan. Därför vill jag föreslå ett utbyte i form av antingen en längre sittning eller flera workshops där vi utforskar hur andra regioner och kommuner har tagit sig an detta arbete på en strategisk nivå, vilka hinder och framgångsfaktorer som finns och hur vi tillsammans kan överkomma eller nyttja desamma, gärna även med blicken mot regioner i andra länder för inspiration (tex Balikum eller goda exempel från FNs High Level Political Forum och de nationella rapporterna)

Syfte och övergripande mål

Höja kunskapsnivån inom området och fördjupa förståelsen för det arbete som krävs för att integrera hållbar utveckling i det strategiska arbete inom regionerna i Sverige.

Mål:

- 1) utveckla en samstämmig ansats för hållbar utveckling på regional och mellanregional nivå
- 2) hitta gemensamma lösningar för de utmaningar som identifierats
- 3) höja ambitionsnivån för hållbar (regional) utveckling

Målgrupp

Strategier på regional nivå med fokus styrning och ledning, hållbarhetsintegrering, strategiskt hållbarhetsarbete

Kontaktperson

Hannah Bauer Burton, hannah.bauerburton@skane.se. Region Skåne

Framtidens hållbara livsmiljöer

Idé

En omfattande samhällsomvandling pågår i hela landet med gemensamma utmaningar att bygga framtidens välfärdssamhälle, för dagens och framtida invånare. Det är tidskritiskt att bygga ut samhällen för människor och inte bara för industrier, samtidigt som de ekonomiska utmaningarna för kommuner och regioner att klara välfärden här och nu ökar.

Redan vid första träffen i lärprojektet "näringslivets gröna omställning" konstaterade vi att etableringsfrämjande och grön omställning i befintliga företag måste följas av ett omfattande arbete hos offentliga aktörer, hos kommuner, regioner och statliga myndigheter. Det krävs stora insatser i samhällsbygget – för att bibehålla och bygga hållbara livsmiljöer. Perspektiven kommer att fångas upp i pågående lärprojekt, men troligen kommer detta generera nya frågeställningar, behov av fördjupade diskussioner, gemensamma lösningar och nya arbetssätt.

Lärprojektet (eller tematiska workshops) kan med fördel kopplas till olika teman

- Framtidens boende- och arbetsmiljöer (regional fysisk planering).
- Framtidens arenor för kultur, landsbygdsutveckling, föreningsliv mm
- Strukturella hinder – politik, styrning och ledning mm

Syfte och övergripande mål

Syfte: Påskynda lärande och implementering mellan regioner, kommuner och statliga myndigheter. Att utifrån nationella strategin möta tidskritiska samhällsutmaningar tillsammans; statlig, regional och kommunal nivå.

Mål: ökad förståelse för samhällsomvandlingens komplexitet samt en action plan för vilka typer av insatser (och stöd till insatser) som kan behöva formuleras för såväl regioner som kommuner och statliga myndigheter.

Målgrupp

Olika funktioner på kommunal, regional och nationell nivå.

Kontaktperson

Susanne Sahlin, Region Västernorrland.

Inomregionala skillnader utmanar sammanhållning, folkhälsa och hållbarhet

Idé

Alla regioner har sett ökande skillnader mellan platser som gynnas av de snabba samhällsförändringarna och de som förlorar. Det skapar regionala obalanser i demografi, folkhälsa, infrastruktur och samhällsservice vilket spär på skillnaderna, försämrar sammanhållningen och gör förutsättningarna för en hållbar utveckling sämre. Platserna kan var urbana eller rurala.

Syfte och övergripande mål

Hitta metoder som är effektiva för att identifiera, förebygga eller minska problemen genom att ta tillvara potential och fördelar hos de platser som ser en långsammare utveckling.

Målgrupp

Regionalutvecklare i samtliga kunskapsområden.

Kontaktperson

Region Kalmar län har jobbat med delar av frågan i ett HRU-projekt tillsammans med Högsby kommun och SLU. Region Kalmar län

Det finns inget brons

Idé

Näringslivet i Sverige ser ut att ha en tätposition i hållbarhetsomställningen och verkar lyckas använda omställningen som en konkurrensfördel. Det gäller åtminstone de riktigt stora företagen med egen FOI, global marknad och tät koppling mot akademisk spetsforskning. Även många företag i skiktet under verkar vara skickliga på att använda hållbarhet som konkurrensfördel. Bland de lite mindre företagen, sammantaget en mycket stor del av näringslivet, är situationen generellt knepigare. De mindre företagen riskerar att bli hållbarhetsomställningens förlorare genom en giftig kombination av accelererande hållbarhetskrav, teknikutveckling, kapitalbehov och kompetensbehov. Frågan är kanske tydligast i varuproducerande företag men gäller i lika hög grad tjänsteföretag.

Syfte och övergripande mål

Att tillsammans med kommuner och stödsystem t ex IUC-bolag och Science Parks hitta exempel på företag och metoder som gör att även mindre företag kan vända hållbarhetsomställningen till en konkurrensfördel.

Målgrupp

Regionalutvecklare med fokus på näringsliv, kompetens och miljö.

Kontaktperson

Region Kalmar län

AI som hjälpmedel i regional utveckling – vad är möjligt, tillåtet, riskfyllt eller oetiskt?

Idé

Regional utveckling är, och bör vara, datadrivet dvs processa stora mängder heterogent data. Inte sällan motsägelsefullt, nästan alltid svårtolkat. Man kan anta att AI kommer att bli allt viktigare för att förstå, värdera, förädla och visualisera dessa data. Det är väldokumenterat att offentlig sektor inte hänger med resten av samhället i sin digitala utveckling. AI-verktygen kan därigenom skapa hinder och risker där de egentligen borde vara möjligheter och tillgångar.

Syfte och övergripande mål

Ta fram kunskap som kan leda till bättre beslutsunderlag genom att lära mer om möjligheter, hinder och risker i att använda AI som verktyg för regionala utveckling. Både risker i att använda verktygen och i att låta bli.

Målgrupp

Regionalutvecklare i samtliga kunskapsområden. Särskilt strateger och chefer

Kontaktperson

Region Kalmar län